

ცნობის ფურცელი

სურათებიანი დამატება

70

დამატების № 124.

ხუთშაბათი, 5 ივნისი 1903 წ.

გაზეთის № 2171.

4 მანეთი ღირს ეოგელ დღიური კაცეთი ცნობის ფურცელი კვირაში ორის სურათებიანის დამატებით, 1 ივნისიდან წლის ქაბდღუვამდე.

მეტევეს გოდება

მეტევერო, ზეირთ აღჰაფეულო,
რას ერნი ზეენსა ზეობას,
რას ტეჰაბედი, რას პრახობა,
ვისთვის ევეიო მხნეობას?

ადიდებული მოღისა,
თან მოკაჰეს არე-მარეო,
შეგეჰეწროჲე ბეღაშენი.
სიმწარე არ ვკავმარეო!

ქაღაეს ტიგების ნატხა
შიშით ვერ ეგეგებღადა,
ვიინგ ეო შემოგღა, ინანა,
იწეგღა სვე და ბეღადა.

ზამთრით ნაღვაწა-ნაშრომმა
ღეჰუმი ხარი ზესაო,
გაგღახით ნაშოეიტანე
ბატონის სარიეესაო.

ზიდღაში ხარი წამინდა,
მოსტეღა უკანა ფეხა,
თეჰმა ეო ზეში ბრადიდა—
თაჰეჰე ვერ ნაჰეჰეხა.

მანინა კიდევ იმუღსა
არ ეიტეზეღი არრთა,
ეშრომობდი ღეჰაღაღადა,
ზეში წაჰარა ხართა.

ოცი ზე წეწეღით შეგეოჰე,
გამოჰეჰეღე გეჰეიგე,
გაჰმარეო ტეგი, თაჰე-ბოღოს
ღეჰეწეო ორთაჰეიგეიგე.

მეტეჰარსა ვეღოღეზობდი,
თითეზეღი ვსთეღიდი ღეღეჰესა,
აკურა, ვინეჰე განღეღა,
შიეჰეღი ზეშსა ზეჰესა.

გაჰისტეჰეღეღი ტეჰსი მატრონს,
პრათი მჰინდა სხეისა,
ზოგითაღ მთეჰეიგეღი,
საღა მეჰართა ნისა.

ღანარეინთა ცოლ-შეღის
როგორეჰე გეჰეღეღეზობდი,
ეჰეღეღი ეოგელს სანღიმსა,
სტეჰარს არ შეგურეღეზეღი.

მგერაზა, მეტეჰარო, შენს ზეირთეჰს
რას წაჰეღადა ზეღიღეღან,
გაჰეჰე ზეში იმეღი,
არ მისხენ საწეჰეღიღეღან.

მიმტეგ-მიმტეგე ზეგეში
არ დიზოჰეღე ღონეო,
თუ რას ეღოდა მეტეჰეს,
როღიდა შოგეიგეო ..

მეტეჰარო, წეჰეღო, რას გეჰეღან,
რას გეჰესღეღი ზეჰობას,
ნეტა ვისთეჰს ღეგეჰა-ღონეს
და ვინ გიფესეღეს მხნეობას?
ზრინღ ს—ეღი.

ეგეჰეღეღეში.—სურათი ბისონისა.

წარველა მკვლავობა.—სურათი ჰერაულისა

არემარეში

მოთხრობა ანდ. ნემოუსისა.

სამარისებურ სიჩუმესა, საუკუნო სიზნულესა და თვალვადუწვდენელ არე-მარეს სიგრეცეში მოსრიალეს ვაღღარებულნი მზე. იმისთან ერთად მოჰქრიათ გროვავაგროვად პლანეტები. პლანეტები კანკალდებენ და მზეს წინ ელობიან. დაღერძილნი, დაბეჩებულნი გზის მაჩვენებელ მზესთან საღდაც შორს მიეგზავრებიან, საღდაც შორს მიჰქრიათ მილიონ წლობით, მილიან, მაგრამ საღ და რისთვის—თვითონაც არ იციან.

პლანეტებმა მზეს საყვედური დაუწყეს, იმ მზეს, რომელიც ასე ბრწყინავს და მუდამ წინ მიდის და მიდის.

აგერ, თვალ-ვადუწვდენელ არე-მარეში გამოჩნდა რაღაც ბრწყინვალე წერტილი... მზეც იმისაკენ მიეშურება პლანეტების კრებულთ. ბრწყინვალე წერტილი თანდათან დიდდება და ბოლოს ნათელ ვარსკვლავად იქცევა. პლანეტებს სიცოცხლე ემატებათ, მხედვებიან, მზეს ეცვიან და მეტის ღონით მიიწყობიან ამ ვარსკვლავისაკენ. აი, დაეწია კიდევ მზე ვარსკვლავს, მაგრამ არც ერთ წუთს არ შეჩერდა. გაუსწრო. თავის პლანეტებით მიდის და მიდის წინ... ნათელი ვარსკვლავი ბნელდება, ბრწყინვალეობის ჰკარგავს. ოდნეც შესამჩნევ წერტილიად ხდება და ბოლოს ჰქრება ამ თვალვადუწვდენელ არე-

მარეში... პლანეტები ჰქლევენ, მზეს წინ ელობიან, ბობოქრობენ და აქეთ-იქიდან ეუბნებიან:

— ერთი გვიხარა : — საღ მოკვდევართ ამ სამუდამო სიზნულეში მყოფი არსებანი?

— გვიყავ წყალობა, დავგასვენე ამდენის ხნის თრვის შემდეგ!

— გიჩვენე ჩვენი უკანასკნელი მიზანი!

— დაგვამშვიდე, დავაფუნარე!

— ჩვენ არ შეგვიძლიან გვერდზე გდავახვიოთ, ან თვითონ ჩვენ წინააღმდეგ დასახულ პრინციპს, მიზანს გვერდი ავუაროთ!

— ჩვენ გულის კანკალით ვუცდით იმ საწარტელ დროს, როცა მოსვენება შეგვეძლებოდა სასოწარკვეთილება თანდათან გეშორებოდა და იმდის ნაპერწკლები . ლევილება ჩვენს გულში, თუმცა ჩვენს უკან ვარსკვლავები ჰქრებიან, მაგრამ ჩვენ სულ წინ მივქრითვართ, მივფრინავთ და ჩვენი შეჩერება შეუძლებელია! არის ჩვენი აუცილებელი თვისება!

— მილიონი წელიწადი, გესმის, მილიონი წელიწადი.

მზეს ასეთ საყვედურს უხადებენ პლანეტები და დაფრიალებენ. მზესაც აველაფერესმის. თანდათან ეღვარებას უმატებს, მისიხსნე თვლით დასცქერის უკმაყოფილო პლანეტთა გროვის და პასუხად მხოლოდ ერთსა და იმავე სიტყვას იმეორებს:

— წინ! წინ!

პლანეტები ამის გაგონებაზე ყურდებიან შორს მიეშურებიან და მზესთან ერთად მიდის წინ, წინ...

სვინ-სვინადეა.

ჩ ი ტ უ ნ ა ს

ხიდავან კლავებელ, კლავებან სერებელ კლავიტანს შენი ფრთები; დღისით, ღამით, როგორც გსურს, გინდა იფრენ, გინდა დაუღებო...

ჩვენ გი, კაცნი, ბრძანი ერთობ ქელ-მადლობით, ამაყობით, ეთ მიკრულნი რეინის ბოამხედ, გბრუნებთ ტყვეობა ეუღარელობით.

დადის ხიდავან საზოგადოებოდ მომართუნანი ვარგებით, მაგრამ—დახეთ ბედის წერს!— ერთ ადგილას ისევე ვარგებით.

ცალხელო.

აღამიანი

აღმოსავლეთურ ზღაპრებანი

დომოშუებისა

ერთხელ კვეყანდ აღლამი ჩამოვიდა, უბრალო კაცის სხე მიიღო. შეუხვია მახლობელ სოფელში, მივიდა ღატყა აღლამთან და კარები დაუკაკუნა.

— დავიღალე, ლამის შემწილით სული ამომხდეს, მიმიღეთ მეგობარი!—უთხრა ალლაჰმა და მდამბლდ სალაში მისცა.
 — მობძანდი, სტუმარი ლეოსა...
 ალის სახლობა ვახშობდა.
 — დაჯექ!—უთხრა ალიმ.
 ყველამ თითო ლუკმა მოიკლო და ალლაჰს უთავაზა. ვახშობი გათავდა, ყველა ლოცვას შეუდგა. ადგილიდან არ იძვროდა მხოლოდ ალლაჰი. ალი შესტკეროდა და უკვიროდა ალლაჰის საქციელი.

— რატომ შენ კი არ ლოცულობ, გაწყენს თუ?—უთხრა ალიმ.

ალლაჰმა ჩაიკინა.
 — ალი იცი, ვინ არის შენი სტუმარი?
 — შენ ხომ მითხარ, ვინცა ხარ და მეტი რაღა საკითროა!

— აბა, მაშ იცოდე, ალი, რომ შენი სტუმარი თვით ალლაჰია, მე ალლაჰი ვარ!
 ალი მუხლის თავებზე დაეცა და ცრემლ-მორეულმა შესძახა:

— ალლაჰ, რით დავიმსახურე შენი ასეთი წყალობა? განა ქვეყანაზე მდიდარი და სახელოვანი ცოტაა, რომ ჩემთან შემოხებულ? ჯერ ჩვენ სოფელშივე გვყავს მოლა, მამასახლისი ქიარამ, მდიდარი ვაჭარი მამადა, შენ კი მე ამომარჩიე... გზადლომ, ალლაჰ!—ალი ევაზობრა ალლაჰის ფეხთა მტვერს.

ღრო და ეფში უკვე გადასული იყო. ყველამ თავი ძიღს მისცა. არ ეძინა მხოლოდ ალის: მთელი ღამე ფიქრსა და თვით ვალიც კი ჩვენ სოფლად ისე არ გამოიღვლის, რომ იმას-

თან არ ჩამობტეს; გვყავს ვაჭარი მამადა, იმაზე უმდიდრესი დედა-მისის ზურგზედაც არ უნდა მოიპოვებოდეს, იგი დიდად გაგიმასპინძლებოდა და შეგნიერ სუფთა ლოგინშიაც მოგასვენებდა. შენ კი არც აიღე, არც დაიღე და პირ მე, ლატაც, მომადდე... უთუოდ დიდად უნდა გესიამოვნებოდეს, არა, ალლაჰ?

ალლაჰმა ჩაიკინა და უპასუხა:
 — მესიამოვნებო.
 ალი სიხარულისგან აღარ იყო.
 — ძრიელ მიხარის, ალლაჰ, რომ აგრე გესიამოვნებო!

იმ ღამეს ალის ტკილიად ეძინა, მეორე დღეს მზიარულად წაიფრა სამუშაოდ, მზიარულად დამბრუნდა, მზიარულად მოუჯდა ვახშმს და მზიარულადვე მიუბრუნდა ალლაჰს:

— ალლაჰ, ვახშმს უკან უნდა მოგელაპარაკო რაზედღე.
 — კარგი!—მზიარულად უპასუხა ალლაჰმა.

ვახშმი გათავდა. ცოლი სუფრის ალაგებს შეუდგა; ალიმ ალლაჰს მზიარულად მიმართა:

— ალლაჰ, უთუოდ ძრიელ უნდა გესიამოვნებოდეს, თუ ადექ და პირდაპირ მე მომადდე! ჯერ ჩვენ სოფელშივე გვყავს მოლა—კაცი მეცნიერი და სახელოვანი, რომელსაც ყველა მდამბლდ უტკავს თავს: გვყავს მამასახლისი—კაცი დიდებული, რომელთანაც თვით ვალი ჩამოხტება ხოლმე; გვყავს მდიდარი ვაჭარი მამადა, რომელიც ბალიშებში ჩაგმალავდა და ვახშმად ხომ ათამდე ცხვარსაც დაგიკლავდა. შენ კი ადექ და პირ და პირ ჩემთან ჩამოხტი. უთუოდ ძრიელ უნდა გესიამოვნებოდეს, არა, ალლაჰ?

ასევე საველიდა სჯობს!—სურათი კრუხისა.

გორივანი გაატარა, მეორე დღესაც სულ ფიქრობდა, ვახშმზედაც ჩაფიქრებული იჯდა, ხელი არაფერისათვის არ უხლია. ვახშმი გათავდა, ალიმ ვეღარ მოითმინა და ალლაჰს მიუბრუნდა:

— ალლაჰ, ერთი რამე უნდა გითხობა და ნუ მიწყენ!
 — სთქე!— უთხრა ალლაჰმა.
 — საკვირველს ვარ!—სთქვა ალიმ.—მიკვირს და ვერას გზით ვერ მიმეღდარებარ: ჯერ ჩვენსავე სოფელში გვყავს მოლა—კაცი მეცნიერი და სახლოვანი, შეხედვლის უმალ ყველა მდამბლდ თავს უტკავს; გვყავს მამასახლისი—კაცი დიდებული,

— ჰო, ჰო!—მიუვო სიცილით ალლაჰმა.
 — რა სულ ჰო, ჰოს* ვაძიხი, სთქე სწორედ, მართლა ძრიელ გესიამოვნებო? არა. სულ ქვეშა სთქე, როგორ გესიამოვნებო?

— ძრიელ, ძრიელ, ძრიელ მესიამოვნებო!—მიუვო სიცილით ალლაჰმა.
 — მაშ, ძრიელ, ძრიელი ეს კარგია. ეხლა დავიძინოთ, ალლაჰ!

მეორე დღეს ალი უფრო მზიარულად ადგა, მთელი დღე მიდი-მოდიოდა, იღიმებოდა, რაღაც სასიამოვნოს ფიქრობდა,

ვახშამზედ სამი ადამიანის ოდენას სკამდა, ვახშის შემდეგ ალლაშს მუხლებზედ ხელი დაკრა:

— ალლაშ, მე რომ ვფიქრობ, შენ ძრიელ ვახარებული უნდა იყო, თუ შართლა ასე გესიამოვნებინი! მითხარ სულ ქვეშ, ალლაშ, ძრიელ ვახარებინ?

— ძრიელ, ძრიელ! — უთხრა სიცილით ალლაშმა.

— ჰაი, ჰაი ვაგინარდებ! — მიუგო ალიმ. — ეგ, ჩემო მშაო, მე ჩემ თავზედაც ვამომიცილია. მე თუ ძალი მომწონს, იმისი დანახვაც კი ძრიელ მახარებს. ის ძალია და მე ხომ მე ვარ! ალლაშ, წარმოიდგინილი მაქვს, როგორ უნდა ვახაროდეს, როცა ზღვებარ და მიცქერი! ვაგინარდინ გული ვახტის, ბუდეში აღარა დგება!

— მიხტის, მიხტის, ალი... წაგიდით დაგიძინოთ. — უთხრა ალლაშმა.

— კარგი, წაგიდით დაგიძინოთ! — მიუგო ალიმ.

მთელი მერე დღე ალი ჩაფიქრებული დადიოდა, ვახშამზედ სულ ოხრავდა და ალლაშს შესცქეროდა ალლაშმა შეამკნია, რომ ალიმ ცრემლიც კი ჩამოაგდო.

— ალი, რადა ხარ ვერე მოწყენილი? — ჰკითხა ალლაშმა ვახშამს უკან.

— ალიმ ამოიხარა:

— შენ ჩამაფიქრე, ალლაშ! რა უნდა გექნა, მე რომ არა

ვეყოფილიყავ?

— როგორ თუ რა უნდა მექნა? — გაიკვირა ალლაშმა.

— უჩემოდ რა გეშველებოდა, ალლაშ? შეხე, ვარდ რა ამბავია, როგორი ქარი, სიცივე, წვიმა! რა უნდა გექნა, ასეთი შენი მოსაწონი კაცი, როგორიც მე ვარ, რომ არა ყოფილიყო, სად შეაფარებდი თავს? გაიყინებოდი ამ სიცივე-ქარ-წვიმაში, სულ ამოიღუმებოდი, ენლაკი ლამაზად, მშრალად და თბილად ჰზხარ! რად არის ასე? რადა და იმერომ, რომ მოგეპოვება ისეთი კაცი, ვისთანაც შეგიძლიან თავი შეაფარო, დაიღუმებოდი, ალლაშ, მე რომ არა გყოლოდი! ბედნიერი ხარ, ალლაშ, მე რომ ცოცხალი ვარ, სწორედ რომ ძლიანაც ბედნიერი ხარ!

აქ კი ვეღარ მოითმინა ალლაშმა, ერთი ვახარებარა და უცხად გაქრა. მხოლოდ იქ, სადაც იჯდა, ეწეო ორი ათასამდე ბაჯალი ოქრო.

— დედა, შენ გენაცვალე, რამოდენა სიმღერევი! ეს რა ამბავია, ნუ თუ ქვეყანაზედ ერთბაშად ამოდენა ფული იქნება! უსათუოდ ქვეყანაზედ შევიშლებინი! — წამოიძახა ალის ცოლმა.

— ალიმ ხელის კვრით ცოლი განზღდ მიაყენა, თვითონ ოქრო დათვალა და სიქვე:

— ჰმ, რა არი, რა ცოტაა!..

ქაჩხეყდა თიხა.

უცხოეთის ჭურბალ-გაზეთებისად.

ახალი მანქანა

რედაქტორ-კამოგველი ალ. ჯაბაძისად.